

In deze nieuwsbrief leest u alles over de bijzondere aanwinst van een monstermap uit het vierde kwart van de negentiende eeuw. Verder geven we u meer achtergrond over de spannende weken die achter ons liggen...

Een terugblik naar de negentiende eeuw...

Monstermap "Van Munster en zoon"

Enige tijd geleden konden we de hand leggen op een prachtige monstermap, afkomstig van drukkerij Van Munster en zoon uit Amsterdam. Een map met 35 bladen met daarin 328 efemere drukwerkjes uit de periode 1882-1889.

Efemeer, of alledaags, drukwerk is tamelijk zeldzaam. Bepaalde aspecten hiervan zijn wel veelvuldig bewaard, denk maar aan geboortekaartjes. Ook zijn er vele verzamelaars van bvb obligaties en aandelen, maar wie bewaarde toegangsbewijzen voor een feest, de aankondiging van een concert of kinderfeest, of zelfs het kaartje dat als betalingsbewijs diende voor een rit op de stoomtram? Deze drukwerkjes, die een mooi tijdsbeeld geven, zijn omwille van hun alledaagsheid niet of nauwelijks bewaard.

Vandaar dat het historisch belang van zo een map vol met dit soort drukwerkjes niet te onderschatten is. De drukkerij gebruikte dit soort mappen om de klanten hun mogelijkheden te tonen. Gekleefd op zware kartonnen bladen en gesorteerd per onderwerp blader je door een stukje geschiedenis over het toenmalig erg actieve culturele en bedrijfsleven.

Zijdelings...

De afgelopen weken waren erg spannend voor de Historische Drukkerij. Na zes jaar publiekswerking werd deze in zijn bestaan bedreigd. Ondertussen is duidelijk dat alles blijft zoals het was, toch geven we hier even een toelichting van de gebeurtenissen.

De Historische Drukkerij begon als een onschuldige hobby van initiatiefnemer Herwig Kempnaers, en groeide uit tot een vaste waarde binnen de stad Turnhout en in de grafische museumwereld. De werking van dit privé-initiatief is, vanwege het papierwerk, nog steeds niet omgezet in een vzw. De kosten van de werking blijven voor het grootste gedeelte gedragen door de initiatiefnemer. Een verandering op persoonlijk vlak, zo blijkt nu, kan hierdoor verstreckende gevolgen hebben. Hij werd, na 28 jaar dienst bij drukkerij Proost, ontslagen en kwam hierdoor in de werkloosheid terecht. Twee problemen steken hierbij de kop op.

Financieel: de werking én het realiseren van projecten worden grotendeels gefinancierd door deze privépersoon, en het is maar de vraag of dit houdbaar is met de werklozensteun. De basiswerking (openstellen voor publiek) komt hiermee niet in het gedrang maar de 'gratis-

Drukkerij Van Munster, korte geschiedenis.

Hendrik van Munster werd op 2 september 1776 in het boekdrukkersgilde van Amsterdam opgenomen en diens zoon Hendrik van Munster junior op 13 juni 1808. De firma was aanvankelijk gevestigd „op de Achterburgwal bij de Gasthuismoolensteeg". Na 1810 wordt de naam gewijzigd in "H. van Munster en Zoon", met als adres Warmoesgracht 7, en rond 1835 wordt het "De Erven H. van Munster & Zoon", gevestigd op hetzelfde adres. Van Munster is te typeren als een drukker en uitgever die zijn bekendheid in de eerste decennia van zijn bestaan te danken heeft aan educatieve boekuitgaven en dan vooral boekuitgaven voor de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Later zou deze drukkerij ook nog centsprenten uitgeven. Het efemeer drukwerk kan gezien worden als een aanvulling op deze activiteiten, die eerder een lokaal karakter hebben. Het bedrijf verhuisde naar de Heerengracht in Amsterdam, J.L.A. Schut kwam in dienst van zijn oom en nadat deze overleed nam hij de zaak over. De firma raakte erg bekend door het drukken van aanplakbiljetten en programma's voor de

Met dank aan Nico Boerma en J.G.L. Thijssen voor de info met betrekking tot de drukkerij Van Munster.

*Zondag 20 mei en 3 juni
is de Historische Drukkerij open tussen 13 en 17 uur.
Steenweg op Mol 84,
2300 Turnhout*

Zowel Van Munster als Schut hadden eerder een relatie van vriend-drukker-adviseur met de schouwburg- en Parkdirecteuren. De goede relatie uit zich ook in de monsternap door de grote hoeveelheid drukwerk dat hiervan aanwezig is.

De drukkerij zet vandaag de dag nog steeds de activiteiten verder onder de naam 'Van Munster's Drukkerijen N.V.'.

projecten zullen op korte termijn sterk verminderd dienen te worden. Er zal erg creatief moeten omgesprongen worden met de financiële zijde van ieder project.

Juridisch: Het verder zetten van de Historische Drukkerij tijdens de periode van werkloosheid mocht geen financiële gevolgen hebben voor de eigenaar. Na het opmaken van een dossier over de werking van dit museum bleek duidelijk dat het geen commercieel karakter heeft. Hierbij gaf de RVA toestemming om de openingsdagen van de Historische Drukkerij verder te zetten zonder vermindering van werkloosheidsuitkering.

En nu?

Hieruit blijkt duidelijk dat er verder nagedacht moet worden over het opstarten van een vzw. Begeleiding in het uitzetten van dit juridisch kader is welkom!

Bezoek de tentoonstelling!

Openingsdagen 2012

mei		20
juni	3	17
juli	1	15 29
augustus	12	26
september	9	23
oktober	7	21
november	4	18
december	2	

Telkens open van 13 tot 17 uur.
Vrije toegang

HISTORISCHE DRUKKERIJ TURNHOUT

Steenweg op Mol 84 – 2300 Turnhout
Telefoon: +32 (0) 14 42 00 34
e-mail: info@historischedrukkerij.be

www.historischedrukkerij.be